

Kungl. Dalregementets Kamratförenings

Medlemsblad

Maj 1939

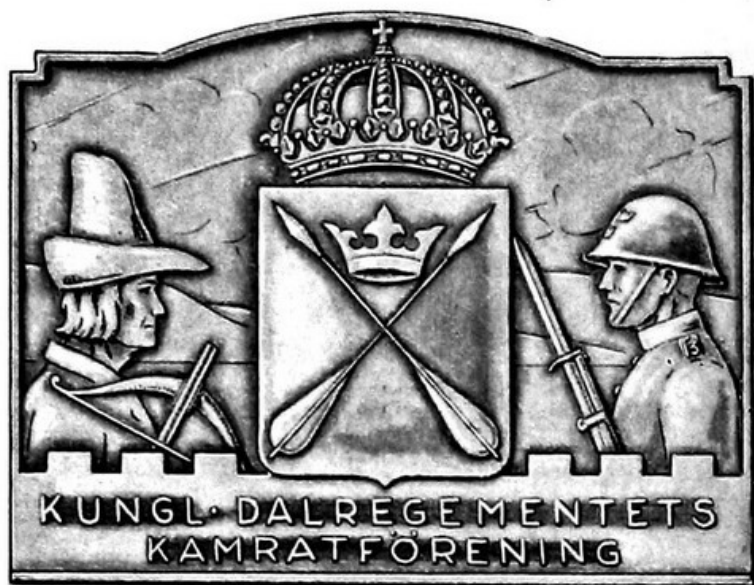
Utgivare: Kapten J. A. FRIEBERG
Redaktör: Kapten A. E. FLODSTRÖM

N:o 8

Näsgård.

Chefsboställe vid Kungl. Dalregementet
1682-1813.

Såsom av meddelande på annan plats i detta nummer framgår avses årsmötet äga rum i Falun den 20 augusti. I år kommer det att få en annan karaktär än 1938. Då blev det en folkfest av stora mått, besökt av c:a 15,000 personer. I år det meningen att ge festen en mera sluten prägel med tillträde endast för medlemmar. V. U. orkar helt enkelt inte med att regissera en fest av Rommehedsmötets omfattning varje år. Vidare har V. U. den uppfattningen, att ett dylikt »litet» årsmöte har en stor mission att fylla därigenom, att medlemmarna verkligen beredas tillfälle till kamratlig samvaro under gemytliga former.

Ätminstone V. U. tycker att programmet är lockande. Att en söndag valts beror på, att därigenom styckas veckohelgen minst. Årsmötet beräknas sluta omkring kl. 21,00, så att medlemmarna, i dessa motorismens tider, lätt böra hinna hem på kvällen. Väl mött alltså i Falun den 20 augusti — i sällskap med många nya medlemmar!

V. U. har haft glädjen att sedan sista numret av Medlemsbladet utkom mottaga anmälningar om nya medlemmar från ett stort antal personer. V. U. tackar och för noggrann förteckning över medlemsanskaffarna samt hoppas att i sinom tid kunna belöna sina mest nitiska medhjälpare. Se ovan! Enklaste sättet att anmäla en ny medlem är att insända en gångsavgiften — minst 5 kr. — till postgiro nr 98393 och på kupongen anteckna den nye medlemmens titel, för- och efternamn, postadress, födelseår och födelsedag samt helst också värnpliktsnummer och det kompani, dit vederbörande räknar sig. Nyttillträdande medlemmar erhålla i mån av tillgång äldre nummer av Medlemsbladet.

I detta medlemsblad återfinnes ett osedvanligt stort antal militärhistorier. Red. är av den uppfattningen, att sådana hälsas med glädje av läsarna och ämnar försöka få »en rolig sida» i varje nummer. Härför kräves dock att medlemmarna bidra genom att sända in trevliga anekdoter. Välkomna!

Från Verkställande Utskottet och Redaktionen.

För årsmötet 1939 kommer att framläggas förslag om instiftande av en förtjänstplakett av vidstående utseende (naturlig storlek). Plaketten är ritad av Konstnären S. Sköld och avsedd att utföras av Westins ateljé, som tillverkat medlemsmärket. För förslagets genomförande erforderliga medel hava ställts till förfogande av för Kamratföreningens verksamhet intresserade personer. Plaketten är avsedd att utdelas enligt nedanstående grunder.

Förslag till BESTÄMMELSER för Kungl. Dalregementets Kamratförenings förtjänstplakett.

§ 1.

Kungl. Dalregementets Kamratförenings förtjänstplakett, instiftad år 1939, är avsedd att vara ett uttryck för Föreningens tacksamhet gentemot personer eller sammanslutningar, som på ett förtjänstfullt sätt verkat för föreningens syften.

§ 2.

Förtjänstplaketten utdelas i tre grader: brons, silver och guld (förgyllt silver).

§ 3.

Förtjänstplaketten i brons tilldelas den, som utfört ett förtjänstfullt arbete för Föreningens utveckling.

§ 4.

Förtjänstplaketten i silver tilldelas den, som utfört ett synnerligen förtjänstfullt arbete för Föreningens utveckling.

§ 5.

Förtjänstplaketten i guld (förgyllt silver) tilldelas den, som utfört ett utomordentligt förtjänstfullt arbete för Föreningens utveckling.

§ 6.

Förtjänstplakett av lägre grad tilldelas icke den, som erhållit sådan av högre grad. Person (sammanslutning) kan erhålla endast en förtjänstplakett av varje grad.

§ 7.

Förtjänstplakett utdelas enligt beslut av Styrelsen efter förslag av Verkställande Utskottet. Endschild medlem må väcka förslag i frågan på sätt, som i stadgarna, § 11, sägs.

§ 8.

Förtjänstplakett bör i regel utdelas på Föreningens årsmöte.

Gamle major A. var en herre, som inte skrädde orden. En gång råkade han emellertid uttrycka sig en smula olyckligt. Som chef för »Nr 5 Leksands kompani» var han vid ett tillfälle missbelåten med sina subalternofficerare och röt med sina lungors fulla kraft framför fronten: »Det finns f—e mej inte en enda officer på hela Leksands kompani, som duger någonting till!»

Militieboställen i Dalarna.

Medlemsbladet inleder i detta nummer en serie »Militieboställen i Dalarna». Början göres med Regementets förutvarande chefsboställe, Näsgård eller Näs Kungsgård i Husby socken. Artikeln är skriven av den år 1937 avlidne författaren och hembygdsforskaren Berndt Hage i St. Skedvi. Skildringen har varit införd i Vecko-Journalen, nr 52/1926, och återgives med vederbörligt tillstånd. Senare forskning har kunnat påvisa ett par misstag i artikeln (vilka Red. tagit sig friheten att påpeka i anmärkningar), men skildringen torde dock vara av mycket stort intresse för Medlemsbladets läsare.

Red. har fått löfte om flera artiklar i serien, bl. a. om Sätters Kungsgård, Holm i Stora Tuna, Anstahyttan i Stora Skedvi och Stensbo i Äppelbo. Ytterligare bidrag mottagas med största tacksamhet.

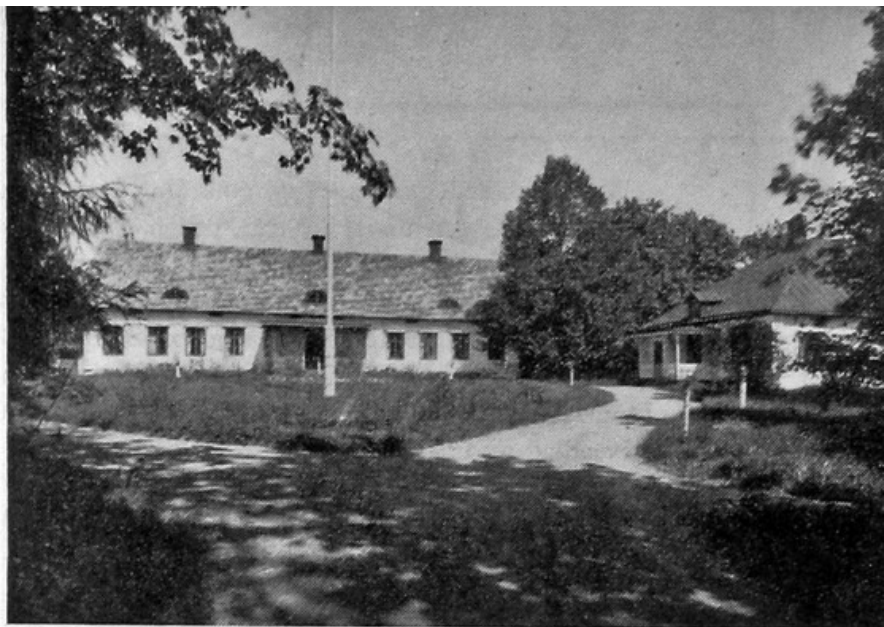
I. Näsgård.

Det ligger en gammal gravhög på en ö i Dalälven, som fräser fram i vida bågar genom det fornminnesomkransade Husby. Ön är bruten och bördig, och generationer av plöjare ha girigt skavt jord från den helgade kullen. På Rickard Dybecks och Abraham Hülphers tid var den kransad av mäktiga träd och gjorde skäl för namnet »Dalarnas största ättehög». Nu är den liten och glömd, överväxt med snår, men krönt av ett gråstensblock, där man ristat orden: Bröt Anunds hög.

Om man frågar folket i bygden, så får man veta, att den, som där sover sin snart tretton sekler långa sömn, är själve konung Anund Ingvarsson i Uppsala, Svitiods vänsälle vägbrytare på 600-talet. Lyckligt obekymrade om att högst densamme redan vilar på åtskilliga andra ställen i vårt land, kan man till och med peka ut Konungsberget, där han red sitt öde till mötes.

Sägner om kungshögen sakna varken guldkistan — ty kungen var mäktig rik, — eller de traditionella skattgrävarna. Den urholkning i kullens topp, som sättes i samband med lycksökarnas letande efter guld, förklarar folket dock så, att gravhögens inre skulle vara ihåligt, och där försvinner den jord, som under årens gång fyllts på.

Inte långt från Anundsön ligger ett gods, som alltid satts i samband med graven. Det är Husby kungsgård, i senare tider säte åt Birger och kung

Magnus Eriksson. Biskop Rhyzelius, liksom forskare efter honom, ger i Sviogothia munita stöd åt traditionen, att Bröt-Anund här reste ett av sina fästen. En av Dalarnas främsta fornforskare, rådman Karl Trotzig, har just i dagarna i en utredning i Dalarnas hembygdsförbunds tidskrift påvisat, att biskop Rhyzelius inte bara har rätt ifråga om fästena, utan också att kung Bröt-Anund med all sannolikhet omkommit just i Husby och att hans grav lika väl kan vara att söka i Dalarna, som i Västmanland och Uppland.

Medan de lärde tvista om saken, fortsätta vi till ännu ett av den uråldriga socknens minnesmärken. Näs, den gamla kungs- och krigsmansgården, invid Dalälven, som en gång i sin makts dagar gav länet namn. Enligt sägner, som aldrig dött, ha hemliga stigar bundit de mäktiga gårdarna samman. Till Näsgårds välde hör det under vikingatiden befästa Aspberget. En av dess välvda gångar skulle, enligt en på gården förvarad anteckning, leda till Bröt-Anunds fäste. Det är en lång väg, och det berättas om en av förfäderna, som gav sig in i gången med ett tånt ljus, att han måste vända för att hinna ut innan ljuset var utbrunnet.

Det förmäles vidare, att Olof den helige tog sitt nattläger på gården då han på sitt tåg genom Svea välde nådde Dalarna på 1000-talet. Hur som helst, har dock kungsgården varit sitt läns största jordagods, som inom sina gränser kunde räkna lika många sjöar och tjärnar som dagarna i året, och som, även om en kritisk forskning skulle beröva den äran att ha hyst den norske kungen, har tillräckligt många stora svenska namn att spegla sig i glansen av.

Då i medeltidens sista timmar Dalarnas enda kloster restes här bredvid, lades gården dit av stiftaren, riddaren Puke, vilken, liksom sin far och farfar, var Näsgårds ägare på tretton- och fjortonhundratalet.

Men liksom alla andra klostergoods kom även detta vid reformationen under kronan, och blev säte för en rad av myndiga kungsfogdar. Där satt Thorbjörn Engelbrektsson, Evert Halvarsson Jute samt Hans Clementsson, som i nävstriden stod på Sigismunds sida. Där satt också Henrik Knutsson till Svinö, Jon Danielsson Svinhuvud samt Måns Helgesson, som blev adlad av Carl IX.

Efter att en tid ha varit landshövdingegård åt Peter Kruse, gjorde drottning Kristina ett byte med Kungl. rådet Berndes och fick i stället hans arvegård i Estland. Vid Carl XI:s reduktion blev Näsgård krigsmansgård och såsom sådan gjorde en rad av lysande fältherrar sitt intåg där på sexton-, sjutton- och adertonhundratalet.

I den noggranna personalieförteckning, som förvaras, nämnes i början Eric Svinhuvud. Han fick kung Carls nådiga uppdrag att bygga ny kungsgård, till vilken länets befolkning bidrog med skatt från varje soldatrote. De fyra låga flyglarna, som än i dag flankera gården, äro från den tiden. Svinhuvuds vapen uppsattes i sockenkyrkan som såväl från honom som från andra krigare fick mottaga från härjningarna hemförda relik.

I slutet av 1600-talet sitter den av Fältskärns romantik omstrålade Bernhard von Liewen som herre till Näsgård. Ett par korta år fick han regera, sedan var det bara att marschera. Från friden däruppe kan man följa hans spår vid Carls XI:s sida i skånska fälttåget.

Tillbaka hit kom han aldrig, ty sedan han kommenderat corps de bataille i slaget vid Klissow, stannade han vid kungens sida i Thorns belägring.

Då sitter redan Magnus Stenbock som härskare på kungsgården, och från de åren susa ännu minnena och sägnerna i den gamla parken, där han gick och välvde sina planer. Den låga kansliflygelns sal står där alltjämt likadan som då hans röst mullrade därinne.¹ I stenkyrkorna runt om i Näsgårds valde hänger hans bild i helgd, och i helgd lever hans minne bland ättlingarna till de dalkarlar, som slogos vid hans sida vid Narva.

Där stod bland andra Anders Trogen, hämtad direkt från ett torp på Näsgård, och av Stenbock

åter hemsänd till Husby som löjtnant med årligt underhåll. Och där stod den unge von Knorring, som tillägnade sig Stenbocks fältherreegenskaper, tog hans regemente i arv och dog på Husby kungsgård.

Efter Stenbock kommer Gustav Henrik von Siegroth till makten — Siegroth, som stupade i tretton tappra dalaofficerares ring vid stormningen av de ryska redutterna vid Poltava. Bland dem, som knäböjde vid hans bår, var den unge fänriken, som han sänt till de svåraste rekognosceringarna och de vildaste äventyren i fält. Bara en gång hörde Siegroth honom knota, när uppdragen kommo alltför tätt. Och det var med orden: »Alltid skall jag bära hundhuvudet». Det hörde konungen och så adlade han Siegroths fänrik med namnet Hundhuvud.

Bland herrarna på Näsgård nämnes också riksrådet Magnus de la Gardie, Rutger Fuchs och Carl Fredr. Tegerschöld. Den sistnämnda drog visserligen ut i spetsen för Dalregementet till norska kriget 1716 och 1718, men kom tillbaka med livet och ägnade sina återstående år åt gården. De förbättringar han lät göra, njöto en Didron, Gripenhielm och Mannerheim frukterna av. Efter dem blev Carl Järta² husbonde, odlade mark och vårdade sig om skörden, som blev en av de rikaste i landet, och medaljerades från högsta ort. Hans son, Hans Järta, som föddes på Näsgård 1774 och tillbragte sina barndomsår där, kom efter många manligt genomkämpade öden tillbaka som hövding över Dalarna just som hans barndomshem ingick i ett nytt skede. Och Järta sände dit sin fridsamme länsssekreterare³ som arrendator, och bröt därmed det under tjugo led härskande krigardömet på gården. Innan dess hade emellertid såväl landshövding Beck-Friis som Gustav Duval och den av Runeberg i Fänrik Ståls sägner besjungne fältmarskalken Klingspor hunnit införliva sig med husböndernas rad. En av de sista var överste Georg von Wright, som dog på gården och bars till graven en kall vinterdag mellan leder av sitt regementes stelfrusna soldater. — Så var det ju också Gyllengranath, som på tillfrågan av Gustav III om han

¹ Här synes ett misstag föreligga. Den kände hembygdsforskaren och personhistorikern, f. Postmästaren Helmer Lagergren i Falun, anser sig i en artikel i Falu-Kuriren (28/12 1938) kunna »säkert fastslå» att vare sig Magnus Stenbock eller hans grevinna blevo i tillfälle att bosätta sig på eller ens bese sitt boställe.

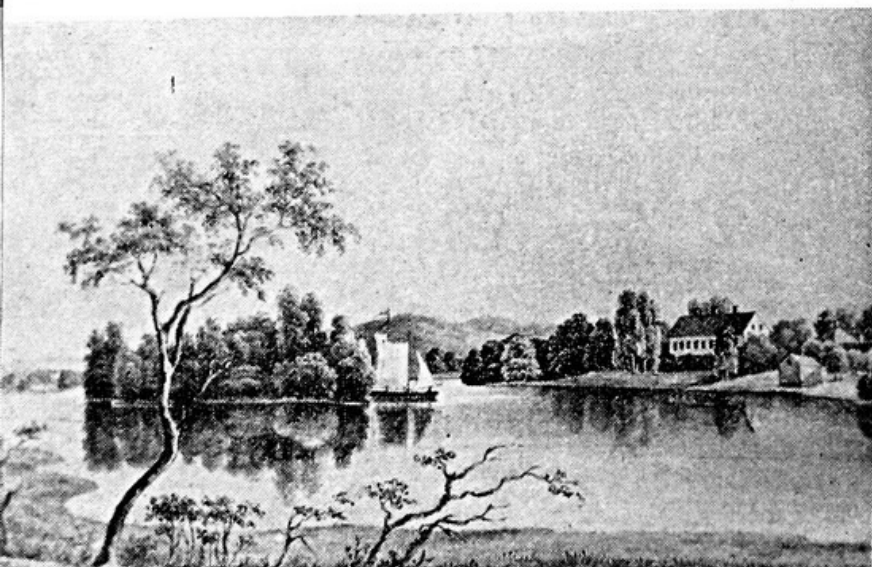
Red:s. anm.

² Skrev sig Hierta. Hans son Hans avsåg sig adelskapet 1800 och ändrade därvid namnet till Järta.

Red:s. anm.

³ Enligt Helmer Lagergren landskamrerare.

Red:s. anm.

Ett plus

i sparbanksboken

är

ett plus

i kampen

för tillvaron

Kopparbergs Läns Sparbank

82 filialer i Dalarna

Dalarnes Nya Brandstodsbolag

Försäkringsstock 525 mill.

Egna fonder 4 mill.

Lägsta premier.

Upplysningar lämnas av socken-
kommittéerna och å bolagets
huvudkontor, Parkgatan 5-7,
Falun.

Om Ni vill ha en billig, verkligt
god

Måltidsdryck

beställ då

Hushållsdricka

på 5 och 10 liters flaskor

från

"ÅNGBRYGGERIET"

FALUN

Möbler
Mattor Gardiner

Stort urval

Låga priser

Aktiebolaget

**Axel Johanssons
Möbleringsaffär**

Ölandsgat. 5
Stora Torget

Falun

Telefon:
207, 2007 växel

Sommarrestaurant **KULLEN** FALUN

Telefon 13, 134

Lunch
Middag
Supé

MUSIK DAGLIGEN
DANS VARJE VECKA

Inreg. varumärke

Länets ledande specialaffär i

Jakt-, Sport- och Fiskeartiklar

Egen modern verkstad för alla slag av vapen-reparationer. Tillverkning av kolvar och övriga vapendelar. Gamla mauser- och remington-gevär omändras till lagliga jaktgevär.

Begär våra senaste kataloger.

HÄLLS - Åsgatan 12, Falun
Tel. 666.

Auktoriserade försäljare för: Archimedes båtmotorer, Crescent, Fram och Runn Lyx velocider och lättviktare.

AKTIEBOLAGET GUSTAF BLIDS BOKHANDEL

Tel. 50, 1242 FALUN Tel. 50, 1242

BOKHANDEL:

Svensk och utländsk litteratur.
Alla tidskrifter.
Anskaffar all antikvarisk
litteratur.

PAPPERSHANDEL:

Allt för skrivbordet och
ritbordet.

**SKRIV- OCH RÄKNEMASKINER.
KONTORSMÖBLER**

KVALITETSFILTEN

Moderna, konstnärliga
mönster, komponerade
av svenska konstnärer
finnes till salu hos

YLLEFABRIKSODARNA
BORLÄNGE — FALUN — LEKSAND — SÅGMYRA

skålat för förenings- och säkerhetsakten svarade:
»Så fulla voro vi ej, Ers Majestät».

Med Gustav Cederström drar så den siste fält-
herren bort från Näsgård, men alltjämt är den en
förnämlig storgård med de Svinhuvudska flyglarna
och den låga huvudbyggnaden under de gamla
träden.

Berndt Hage.

Berndt Hage.

(Teckning av Aug. Berglund 1916).

Sedan Näsgård 1813 upphört att vara chefsboställe vid
Dalregementet utarrenderades gården till enskilda per-
soner. Helmer Lagergren nämner (i förut angiven artikel)
bland dessa landskamreraren Olof Forssling (1814—1837),
bördig från Falun, brukspatronen Carl von Stockenström
på Husby Kungsgård, godsägaren Henrik Wilhelm Wer-
ner från Schwartzbeck i Tyskland (till 1869, då han
inköpte Husby Kungsgård), brukspatronen på Stjärnsund
Mats Waern (1870—1877), brukspatronen Wilhelm August
Schröder (far till majoren A. W. Schröder) (1878—1907),
brukspatron Schröders sterbhus (1908—1913) och patron
Nils Olsson (fosterfar till regementets nuvarande sjuk-
sköterska, syster Karin) (1913—1939).

21 november 1938 sålde Kronan på offentlig auktion
Näsgård till Gällivare kommun med tillträde den 14 mars
1939. Gården skall inrättas till arbetskoloni, rekryterad
med ungdomar från Malmberget och ev. även med pen-
sionärer därifrån. Försäljningspriset var 67,760 kronor.
Gården omfattade vid försäljningen omkring 100 har åker,
6 har äng, 18 har skogsmark, 6 har avrösningsjord, man-
gårdsbyggnad om 10 rum och kök, fyra flygelbyggnader
samt nödiga ekonomihus.

Rommehed på 1870-talet. Regementet skall en dag ut
på fältmarsch. Löjtnant D—ck uppsöker på morgonen sin
subalternekamrat R—m i dennes rum. R—m sitter i sängen,
sysselsatt med att enligt Soldatinstruktionens föreskrifter
sköta sina fötter. D—ck: »Vad gör Du?» R—m: »For-
merar naglarna till tåg!»

H. W.

Min samvetsömhet.

Jag älskar en kvinna och vi ha barn,
vi äga ett hem, som vi kalla vårt;
där finna vi fäste, vi äro ej flarn,
när vädren rasa omkring oss svårt.

Med grannarna hålla vi sämja och fred;
man nödgas väl bita ifrån sig ibland,
men röse och rå rivs därför ej ned,
och tarvas det, räcks nog en hjälpande hand.

Och kommer en gäst, så tas han mot
och fågnas med vad huset förmår.
Men frestar någon med pock eller hot,
så svarar jag ej för hur det går.

Vårt stora hem, vårt fädernesland,
är det ej värt att värnat se?
Våra fäder ha värjt det med vapen i hand;
ej äro väl vi förmer än de?

Aug. Berglund.

Indelte korpralen Malm, Lifkompaniet, instruerar på
Rommehed: »Permarschon, d'ä desamma som leduga! A
anhålla, d'ä desamma som te bess!»

Samme man fällde de bevingade orden: »Står Du å
sputter i ledet, gösse? Tror Du, att Du är i nån salong?»

K. B.

Expeditionsfanjunkaren Dragman (sedermera förråds-
förvaltare) kommenderas till sin förskräckelse på trupp
som plutonchef under en övning. Instruerar före äventyret
sin närmaste man, korpral Hedberg: »Om Korpralen mär-
ker, att det brakar åt h—e, så vinka, *vinka!*»

K. B.

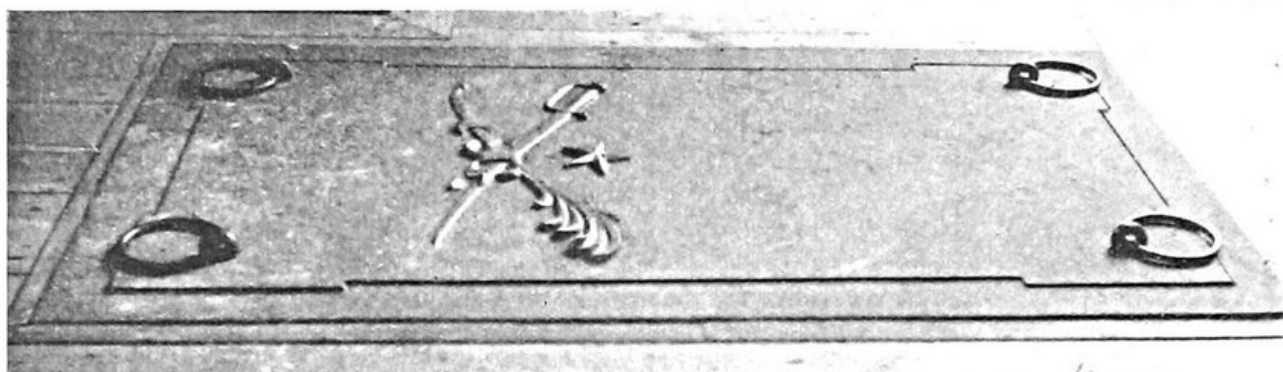
»Ungtupparna» på Rommehed roade sig på 1870-talet
bl. a. med att skjuta med pilbåge. En gång bar det sig
inte bättre, än att en hund kom mitt i skottlinjen och
råkade bli träffad av pilen där bak. Pilen satt kvar och
hunden satte i väg i vild fart utåt heden. Då utbrast
löjtnant R—m: »Har ni sett! Fjäder i lacket!»

(Till upplysning för yngre kamrater må meddelas, att
på den tid, då militära order befordrades med soldat som
gångbud rotarna emellan, betydde »fjäder i lacket» —
högsta möjliga fart!)

H. W.

Gynna annonsörerna, de gynna oss!

Kompanigraven i Äppelbo kyrka.

Hösten 1926, då varmluftsvärmeledning infördes i Äppelbo kyrka, anträffades vid grävning för kallluftskanal på norra sidan om altaret en av s. k. letsten uppförd grav. Den var igenfylld med sand, vars översta lager var blandat med spånor, tydligen ett minne från senaste restauration av kyrkan, omkring 1890. Ingen hade väl tänkt, att det kunde vara en grav, om man ej erinrat sig, att f. läroverksadjunkten Emanuel Engborg i ett föredrag vid Äppelbo hembygdsförenings midsommarfest samma år hade omnämnt, att en karolin, Otto Wilhelm von Knorring, som var chef för Västerdals kompani och bodde på kaptensbostället Stensbo under åren 1722—1740, hade såsom belöning för sina förtjänster tillerkänts rätten att få begravas under altaret i Äppelbo kyrka. När man erinrade sig detta, inställdes arbetet med grävningen och anmälan gjordes till Riksantikvarien, som sände sitt ombud dr Gerda Boëthius till Äppelbo för att undersöka fyndet. Vid undersökningen befanns, att det var en grav, i vilken åtminstone tre eller fyra kistor voro nedsatta. Då luftkanalen svårligen kunde framdragas utan att genomskära ett hörn av graven övre del, men då graven icke var av något särskilt konsthistoriskt värde, så enkelt som den var gjord, och då kistorna kunde lämnas orörda under luftkanalens botten, föreslog dr Boëthius, att fyndet icke skulle behöva föranleda annan åtgärd, än att församlingen skulle utmärka gravens plats genom t. ex. en håll i korgolvets plan. Detta förslag blev av Riksantikvarien godkänt, och församlingen beslöt att i samband med kyrkans restauration, som var under förberedande och som verkställdes 1930, anskaffa en gravhäll. Kyrkorådet begärde av f. läroverksadjunkten Engborg förslag till inskription å hällen och erhöll några olika sådana. Av dessa antogs det, som Engborg själv ville förorda, och som lydde: »Vilorum för krigare av Västerdals kompani». Dessutom skrevs på stenen: »Församlingen hugfäste minnet år 1930». Dåvarande länsarkitekten Magnus Dahlander, som var arkitekt för kyrkorestaurationen, gjorde ritningen även till gravhällen. Den har stor konstnärlig skönhet med den vackra symbolen en värja, korsad av en palmkvist, och däröver en stjärna, allt i upphöjd relief. Hällen är av röd jämtländsk kalksten och tillverkad av Falu Nya Stenhuggeri. Den kom ej att bli färdig till kyrkans högtidliga invigning, som

förrättades av stiftets biskop 4:e sönd. i advent 1930. Först till 2:a söndagen e. Trettondagen, den 18 januari 1931, fanns den på sin plats och avtäcktes den dagen före högmässans början genom att undertecknad kyrkoherde förste läste stycket om »vapnet på kyrkväggen» ur »Stenkyrkan» av biskop J. A. Eklund och därefter talade följande:

»Vi visste ej, att vi ägde något sådant minne, som kyrkorna i vårt lands kulturbygder äro rika på: en krigargrav under kyrkans golv. Kanske är det uttryck för en senare tids pietetslöshet och bristande sinne för historia, för det förgångna, varom biskop Eklund talar i 'Stenkyrkan', att man utplånat spåren av denna grav, att knappast några berättelser om den levat på folkets läppar; samma sinne, som tagit sig uttryck i, att man övermålat den gamla anteckningen på bindbjälken om de hårda åren, som de gamla genomlevat före oss i denna bygd. Den ha vi nu upptäckt och fått åter. Likaså denna grav som av en händelse. Tack vare myndigheternas nu för tiden omsorg om de historiska minnena ha vi ej fått lämna åter åt glömskan, vad vi funnit. Jag tror också, att så mycket av historiskt sinne finnes kvar hos oss, eller vaknat på nytt i oss, att vi äro glada åt dessa två minnesmärken, som vi fått i kyrkan.

Det är något utmärkande för vår socken framför varje annan i Västerdalarna, att den haft kompanichefsbostället och samlingsplatsen för Västerdals kompani. Att minnas detta är både en heder och en plikt för oss. Gravhällen i kyrkan är snart det enda kvarvarande minnesmärket därom. Den skall ock hjälpa oss att tänka på och att göra rättvisa och känna tacksamhet mot den institution, som nu spelat ut sin roll här, och vars för oss okända representanter vila under kyrkans golv. En kulturhård måste den hava varit för denna socken. Krigarens yrke krävde mod och självupppoffring. Dess uppgift var att med svärdet skydda friden: friden åt landet, friden åt kyrkan, friden åt hjärtat. Så fattade krigarna ofta sin uppgift, som den blivit här på stenen symboliserad av värjan och palmen och över dem stjärnan. Men minnesmärket skall ej blott tala till oss om det förgångna. Det manar oss också till mod och självupppoffring i den kamp, som blivit oss förelagd.»

Johannes Skoglund.

Ett jubileum.

I samband med högtidlighållandet av »Regementets dag» å Rommehed firades ett 35-årsjubileum av en kamratförening inom regementet, till medlemsantal ej så stor som regementets kamratförening men med samma syftemål, sammanhållning och kamratskap. Det var 1902—1903 års volontärrekryter, som då samlats för att fira 35-årsdagen av sitt första sammanträffande. Då regementets kamratförening bildades år 1936 hade alltså redan en sådan ägt bestånd inom regementet under 24 år. Föreningen bildades nämligen år 1912.

1902—1903 års volontärrekryter sammanträffade i Gävle den 13. januari 1903, varvid dock sju av denna årsklass inryckt redan den 31. oktober 1902. Vi voro nu tjugo till antalet, som tillsammans under en tidrymd av närmare tre år genomgingo de då fastställda kurserna och skolorna för att sedan vid kontraktstidens utgång den 31. oktober 1906 delvis skingras. Av årsklassen stannade endast sju kvar vid regementet, varav en avgick för att tillträda civil befattning och en avled år 1915. De övriga fem kvarblevo till uppnädd pensionsålder.

År 1912 uppstod tanken hos de då kvarvarande vid regementet att få till stånd en kamratförening för att med vissa mellanrum sammanträffa och gemensamt dryfta gamla hågkomster och minnen. Tanken vann anklag, och vid Trettondagshelgen år 1913 samlades årsklassen för att fira 10-årsdagen av sitt första sammanträffande. Vi voro endast tio, som denna gång hörsammade kallelsen. Två hade utvandrat till U. S. A., en vistades å okänd ort och två voro döda. De övriga fem hade anmält förhinder. Nästa jubileum ägde rum år 1923 och då voro vi tolv närvarande. 25-årsdagen firades år 1928 med nio deltagare och 30-årsdagen år 1933 med likaledes nio. År 1938 uppskötts 35-årsjubileet för att firas i samband med »Regementets dag» å Rommehed. Vid denna generalmönst-ring voro tio närvarande. Fem hade avgått med döden, två vistades fortfarande i U. S. A., en å okänd ort och en var på grund av sjukdom förhindrad. En, som ej bevistat något av årsklassens sammankomster, var även denna gång borta.

Som vanligt vid dessa sammanträffanden nedlades även denna gång en krans på vår avlidna kompanichefs, då-

varande kaptenen Sigurd Ericsons, grav i Sundborn från tacksamma elever vid 1902—1903 års volontärrekryt-skola. Senare samlades de tillstädeskomna, denna gång med damer, å Fornholms pensionat i Rommehed, där upprop förrättades, mötesförhandlingar genomgingos och delar ur 1812 års soldatinstruktion föredrogs i tillämpliga delar med avseende på soldatens uppträdande vid förläggning, varefter gemensam supé intogs. Festen fortsatte sedan till långt in på småtimmarna, och att glädjen stod högt i tak behöver knappast omnämnas. Efter någon timmas sömn för några och ingen för övriga samlades vi för att avlyssna den för oss så kära och i sin rätta miljö spelade reveljen. (Det skall vara Rommehed för att detta vackra musikstycke rätt skall kunna avnjutas, åtminstone för oss, som under många av de första åren av vår tjänstgöring fått vara med under regementets förläggning på Rommehed och där lärt oss att vörda och hålla kärt vårt gamla, ärorika regemente). Sedan intogs gemensam frukost å pensionatet, varefter regementets kamratfest vidtog. Om denna har förut skrivits i såväl detta blad som i övrig press, varför referat därifrån helt och hållet utelämnas. År 1943 skall om möjligt en 40-årsfest anordnas.

Vad dessa sammankomster betyda för oss torde för en och var stå uppenbart. Härigenom har en närmare och intimare kontakt hållits med dem, som i och med avslutat första anställningskontrakt lämnat den militära tjänsten. Det vackraste och värdefullaste under sammankomsterna är dock nedläggandet av minneskransen på vår vördade kompanichefs grav, en gård av tacksamhet, som, hoppas vi, kommer att äga bestånd så länge som några av 1902—1903 års volontärrekryter äga krafter i behåll att samlas till dessa upplyftande och angenäma minnesfester.

Deltagare.

Hur skulle det vara att anordna flera sådana »årskursjubileer» och »kompaniårsklassfester»? T. ex. till årsmötet 1939! Här vänta tacksamma uppgifter för initiativkraftiga och energiska karlar.

Organisationen med sockenombud är under fortsatt utbyggnad. Följande ombud ha tillkommit:

Dala-Floda: Stationsföreståndaren J. V. Åsberg.

Dala-Järna: Forstmästaren T. Falck.

Grangärde: Landsfiskalen P. D. Hammar.

Grängesberg: Ingenjören W. Persson.

Kopparbergs socken: Arrendatorn E. Jansson.

Krylbo: Köpmannen O. Fr. Östman.

Norrbärke: Ingenjören T. Thenor.

Orsa: Häradskrivaren H. Hedman.

St. Tuna: Distriktsveterinären E. Görs.

Söderbärke: Agronomen K. Å. Zethelius.

Äppelbo: Kyrkoherden J. Skoglund.

Sockenombudens antal är nu 33. Men ännu saknas ombud i följande socknar (större orter): Åspegoda, Avesta, Boda, Djura, Enviken, Garpenberg, Grycksbo, Hedemora socken, Hosjö, Idre, Kvarnsveden, Leksand, Lima, Ludvika socken, Malingsbo, Malung, Ore, Rörbäcksnäs, Siljansnäs, Skattunges, Sollerön, Sundborn, Särna, Torsång, Transtrand, Venjan, Vika, Våmhus och Ål.

Minst ett ombud i varje socken (större ort) är målet. Ombudens betydelse kan icke skattas nog högt. Endast genom en decentraliserad verksamhet kan Kamratföreningen nå alla de tusental, som böra tillhöra densamma. Var och en, som är villig att efter måttet av sina krafter arbeta för Föreningens syfte, vilket ytterst är det svenska försvarets stärkande, ombedes att sätta sig i förbindelse med l. sekreteraren, Kapten A. E. Flodström, I 13, Falun.

Arsberättelse 1938.

Kungl. Dalregementets Kamratförenings styrelse har under år 1938 haft följande sammansättning:

f. Översten A. R. Krautmeyer, ordf.,
Överstelöjtnant G. Åberg, v. ordf. (V. U.),
Polisman Gref A. Andersson,
Verkmästare E. Bennerström,
Stationskarl A. Th. Bladh (V. U.),
Direktör J. A. Carlsson (V. U.),
Överstelöjtnant A. M. Collén,
Kapten J. A. Frieberg (V. U.),
Arrendator E. Jansson (V. U.),
Landstormsförrådsförvaltare O. B. Johansson,
Fanjunkare S. K. Larsson (V. U.),
Fanjunkare T. Lundell (V. U.),
Köpman O. W. Montelius,
Ingenjör A. Norelius (V. U.),
f. Överstelöjtnanten C. F. Schenström,
Herr E. Stenqvist,
Kapten S. I. Stumsner (V. U.),
f. Fanjunkaren C. A. R. Tillquist,
Kamrer P. Weidlitz,
Ingenjör A. Åkerström.

Verkställande Utskottet har enligt stadgarna, § 5, med sig adjungerat Kapten A. E. Flodström och Fanjunkare R. Wassberg, vilka, på grund av tjänstgöringsförhållandena vid regementet, under större delen av året fungerat som l. sekreterare och redaktör, resp. kassaförvaltare.

Revisorer hava varit Fanjunkare O. R. Blomquist och Kamrer F. Sundin med Löjtnant E. V. Dahl och Byggmästare A. Nordlund som suppleanter.

På Kamratföreningens initiativ och till största delen i dess regi anordnades söndagen den 21. augusti på Rommehed i samband med årsmötet »Regementets dag», besökt av c:a 15,000 personer. Angående festens förlopp och eftermäle i pressen hänvisas till Medlemsbladet nr 6. Styrelsen anholder att till Regementets chef och övrig personal av alla grader, till Dalalottorna och till pressen få framföra Kamratföreningens tack för värdefullt bistånd vid festens genomförande.

Medlemsbladet har under året utgivits med fyra nummer, nämligen:

marsnumret	i 1,200 exemplar,
juninumret	i 1,000 » ,
septembernumret	i 2,400 » , och
decembernumret	i 1,000 » .

Marsnumret har avgiftsfritt utdelats till vintergruppens värnpliktiga och septembernumret till flertalet av sommargruppens värnpliktiga och de landstormsmän, som fullgjorde landstormsövning under hösten.

H. K. H. Hertigen av Dalarna har under året behagat antaga kallelse till Föreningens förste hedersledamot.

31. december 1938 hade 704 personer inträtt som medlemmar i Föreningen. 31. december 1937 var motsvarande siffra 383.

Föreningen har utgivit ett vykort, med Regementets fana och en kort regementshistorik, i 2,000 exemplar. För-

säljningsresultatet kan ännu icke fastställas, då ett antal kort säljas i kommission, men företaget är dock i ekonomiskt avseende redan säkerställt. Förberedande arbeten ha igångsatts för instiftande av en förtjänstplakett. Avsikten är att framlägga denna fråga till avgörande på årsmötet 1939.

Vissa undersökningar hava vidtagits angående möjligheterna att från »Föreningen Svenska Flaggans Dag» såsom gåva erhålla en svensk fana.

En organisation med sockenombud har under året börjat utformas och lovar att bli av den största betydelse för Föreningens framtid. Styrelsen framför till ombuden Föreningens stora tacksamhet, hoppas att de icke skola förtrötas i sitt uppskattade arbete och hälsar med glädje flera medlemmar som ombud.

Beträffande Föreningens ekonomiska ställning hänvisas till revisionsberättelsen. De under Föreningens första år oundvikliga organisationsomkostnaderna hava icke hittills medgivit någon kapitalbildning. Styrelsen kommer emellertid att i fortsättningen noggrant undersöka alla möjligheter att bilda en reservfond. Systemet med engångsavgift nödvändiggör dock en alltjämt fortgående medlemsanskaffning. Rekryteringskällan kan räknas i flera 10,000-tal och är praktiskt taget outtömlig. Erfarenheten visar emellertid, att en decentralisering av medlemsanskaffningen och en personlig påstötning i regel är nödvändig. Styrelsen riktar därför en enträgen vädjan till alla medlemmar, sockenombud eller icke, att uppmana vänner och bekanta att ingå såsom medlemmar i Föreningen. Styrelsen dristar sig även, i den fasta övertygelsen att Kamratföreningen har en mycket betydelsefull uppgift att fylla i det för krigsmaktens effektivitet nödvändiga förtroendet mellan »försvaret och folket», att rikta en kamratlig vädjan till den, som så hava kan, att med ett större eller mindre ekonomiskt bidrag stödja Föreningen i dess verksamhet.

Styrelsen uttalar till sist den förhoppningen, att medlemmarna skola med oförminskat intresse omfatta Föreningen och att denna skall gå ett nytt lyckosamt år till mötes.

Säter och Falun den 31 december 1938.

A. KRAUTMEYER.

Ordförande.

/ Engelbrekt Flodström.

Med detta nummer följer en postgiroblankett. V. U. är nämligen nog förmälet att hoppas, att kanske en och annan av medlemmarna skulle vara hågad att stödja Kamratföreningens verksamhet med ett litet kontant bidrag. För V. U., som anser sig med gott samvete kunna säga, att det nedlägger ett energiskt arbete på Föreningens utveckling, skulle det vara en stor uppmuntran att få ett påtagligt bevis på medlemmarnas intresse! Minsta bidrag mottages med största tacksamhet.

Revisionsberättelse 1938.

Undertecknade, utsedda att granska Kungl. Dalregementets Kamratförenings räkenskaper för år 1938, få efter verkställt uppdrag avgiva följande revisionsberättelse.

Inkomster:

Kassabehållning från 1937	216:22
Medlemsavgifter	1,650:—
Annonser i medlemsbladet	1,179:10
Försålda märken	129:50
Porton	23:45
Cykelparkering	12:18
Tivoli	200:—
Biljetter vid Kamratmiddagen	824:50
Vykort, försålda	162:35
Kronor	4,397:30

Utgifter:

Hinderslöshetsbevis	51:55
Kamratfesten	1,758:95
Medlemsblad, tryckning	1,809:—
Vykort, inköpta	180:—
Porton	300:75
Fotografier	46:50
Annonser	12:80
Telefon	3:30
Kronor	4,162:85

Behållning till 1939:

å postgiro	129:41
kontant	105:04
Kronor	234:45
Kronor	4,397:30

BALANSRÄKNING DEN 31. DECEMBER 1937.

Tillgångar:

Kontanter	216:22
Postgiro	5:—
336 märken	305:75
Inventarier	290:—
Kronor	816:97

Skulder:

Kapitalbehållning	816:97
Kronor	816:97

BALANSRÄKNING DEN 31. DECEMBER 1938.

Tillgångar:

Kontanter	105:04
Postgiro	134:41
252 märken	229:32
Inventarier enligt förteckning	261:—
Utestående fordringar för annonser	220:—
Kronor	949:77

Årsmötet 1939.

Årsmötet 1939 är avsett att hållas i Kasern i Falun söndagen den 20 augusti kl. 15,00. Programmet har ännu icke kunnat i detalj utformas, men kommer att, förutom föreningsangelägenheter, bl. a. omfatta middag (pris c:a 1:50 kr.), kåseri av Översten m. m. G. F. G:son Nauckhoff (»Krigarliv i Falun och på Rommehed»), filmföreläsning (Regementets 300-årsjubileum 1923 och Rommehedsfesten 1938), solosång (»Raskens trall», »Fältvakten» m. m.) och allsång. Musikkåren kommer att medverka. Utställning av fotografier, försäljning av vykort, medlemsmärken m. m. och ett litet marketenteri kommer att anordnas.

Medlemmarna komma att erhålla enskilda kallelsekort. Anmäl nya medlemmar i tid, så att även dessa kunna erhålla inbjudan! Förhandsanmälan torde denna gång bli erforderlig för att kunna beräkna antalet middagsgäster.

Till julen 1938 utgav Kamratföreningen som bekant ett vykort med Regementets fana i flerfärgstryck och en kortfattad regementshistoria. Kortet trycktes i 2,000 ex. Av dessa återstår nu endast c:a 400 st., vilka försäljas i regementets kortvaruaffär och hos A.-B. Gustaf Blids bokhandel. Kamratföreningen kan alltså f. n. icke effektuera vidare rekvisitioner, då tryckningen av en ny upplaga anses t. v. böra anstå.

Efter framställning av flera medlemmar har V. U. nu beslutat att, som ett första nummer i en planerad serie av regementschefsporträtt, utge ett vykort med bilden av Magnus Stenbock, Kungl. Dalregementets störste chef. Kortet utföres i svart och vitt och kostar pr st. 10 öre, för 6 st. 50 öre och för 12 st. 1 krona. Skriftliga rekvisitioner kunna ställas till Furir H. E. Bäck, I 13, Falun, varvid beloppet + porto lämpligen insändes i frimärken.

Skulder:

Kapitalbehållning	Kronor 949:77
-------------------------	---------------

Som räkenskaperna äro förda med god ordning och reda samt försedda med vederbörliga verifikationer få vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Falun den 28. april 1939.

Oscar Blomquist.

J. F. Sundin.

Revisorer.

Dalaknektar i främmande härar.

Serien fortsätter i detta nummer med deltagaren i dansk-tyska kriget 1864 Oscar Westerlund, vars bild tecknas av hans son, Kaptenen i Kungl. Dalregementets reserv C. G. Westerlund.

II. Oscar August Westerlund

Oscar August Westerlund föddes i Arvidsjaur — där min farfar var kyrkoherde — den 7/12 1843 — den 11:te i en skara om 17 barn, blev vid Kronprins Carls (sedermera Carl XV) lappländska resa 1858 upptagen i dennes höga beskydd, genomgick däv. krigsakademien å Karlberg 1859 —63; underlöjtnant vid Dalreg. 1863; frivillig i dansk-tyska kriget 1864; genomg. krigshögskolan å Marieberg; regementskvartersmästare 1870; kapten och kompanichef 1878; avsked och major i armén 1894. Utförde bl. a. stora vägbyggnader i Orsa och Älvdalens socknar.

Död i Älvdalen 18/12 1899; jordfäst i Kristine kyrka i Falun; begraven å Nya kyrkogården, där vänner reste en vacker gravvård av Älvdalsporfyr.

Knappast kan en mera träffande karaktäristik över min far lämnas än den som nedskrivits av hans Karlbergskamrat Wiktor Balck i dennes »Minnen», varur följande må anföras:

»Jag bevarar i hela livet i tacksam hägkomst den utbildning i fäktning och kroppsvård jag fick mottaga av min äldre logementskamrat, nr 53 Westerlund. Han var en kraftig norrlandspojke, allvarlig, sträng och god, flitig, arbetsam och intelligent. Han var Kungens kadett.

Kungen hade gjort ett gott val. 53:an blev en duktig kadett och en skicklig officer på Dalregementet. — — — Denne 53 Westerlund, god gymnast och skicklig fäktare sade en dag till mig: ' — — — Du kan möta mig under frukostrasten; jag skall lära Dig fäkta!'

Med förtjusning inställde jag mig varje morgon i den gamla fula gymnastiksalen. — — — Där hade jag mina gladaste stunder under hela min kadett-tillvaro. Bättre instruktör än 53 Westlund har jag se'n aldrig haft i något ämne. Han drillade och höll efter mig hela den tid han

var kvar på Karlberg. Honom har jag att tacka för att jag blev, den jag blev — — —. Han sade ofta: 'Var flitig och arbetsam, om Du vill bli skicklig och komma någon vart i världen — — —. Gno därför på och släpp aldrig taget!'

En eller annan gång försökte jag få min far att berätta något från dansk-tyska kriget. Men då blev han allvarlig och tyst som muren.

Med hjälp av en efterlämnad dagbok — tyvärr i många avseenden ofullständig — jämförd med en i Köpenhamn 1889 utkommen minnesskrift »1864»¹) skall jag i korthet härnadan försöka återgiva huvuddragen av den tämligen nybakade underlöjtnantens upplevelser under kriget.

Den 25. april — en vecka efter Dybböls fall — torde han ha anlänt till krigsskådesplatsen efter att den 19/4 enl. generalorder ha placerats som secondlöjtnant vid 12. inf.-regementet. Han kom alltså att med detta regemente deltaga i den synnerligen krävande bevakningstjänsten vid Alsundets norra inlopp, där ett nytt övergångsförsök av de till antal, beväpning och utbildning ofantligt överlägsna preussiska trupperna kunde väntas vilket ögonblick som helst.

Den 4. maj utsätter han sin första fältvakt och beskriver läget sålunda: »I fronten vatten. Båda flyglarna stödda mot fältvakter. Intet försök av Preussarna att närma kusten. Rolf Krake² och andra båtar voro under loppet av natten i rörelse. De gingo tätt under fiendens batterier, men varken sköto eller beskötos. Natten kall och dyster».

Den 6 maj: »Major Arntz mottager befälet över regementet».

Den 7. maj: »Kommenderad på piquet³ till Stevanes. På aftonen syntes Preussarna i sina vita tröjor på den motsatta stranden. Genom kikare kunde man märka hur de gymnastiserade och hoppade bock. Jag menar, att de hade hoppat snällt, om vi hade sänt dem ett par granater till souper. Men då hade vi med samma förtagit oss nöjet att åse deras lustiga rörelser.»

Efter vapenvilans inträde den 12. maj får tjänstgöringen en något annat karaktär. Sålunda heter det *den 19. maj:*

»Order till 12:te Regementet att avmarschera till Sönderborg. Kontra ordre till 2:dra bataljonen ankommer till mig kl. 11 e. m. Fest på Lanseby Kroe». — — — och *den 22. maj:* »På aftonen i Nordborg. Der träffades Klinterberg, Pålman och Selldevi. Många Danska officerare woro wi tillsammans med. Swenska sånger sjöngos och några danska.» — — —

Den 24. maj: »marscherade vi ned till Sönderborg, hvar-est vi hade vakt vid färjstället. Jag blev anställd såsom parlamentär-officer för att överföra resande från och till Als.» — — —

Den 26. maj: »Återigen nöjet att sitta i krigsrätt såsom assessor. Barthelsson åter framme, kanske för sista gången. Krigsrätten dömmar honom att mista livet genom arkebusering.»

¹ Förf. Oberst F. C. Schiott.

² Ett danskt pansarskepp som spelade en viktig roll vid avvärjandet av preussarnas stormningsförsök mot Dybböl den 28. mars och sedermera samverkade med armén vid försvaret av Als.

³ Mindre avdelning i alarmberedskap.

Den 27. maj uppbrot regementet och inskeppades för avfärd till Fyen i överensstämmelse med krigsledningens avsikter att efter Dybböls fall och Fredricias utrymmande förlägga tyngdpunkten av försvaret till den ovannämnda ön och slutligen till Själland.

Härigenom kom regementet ej att delta i de blodiga striderna just i och omkring de förut innehavda ställningarna på Als, vilka utkämpades vid presussarnas djärva övergång över Alssundet den 29. juni strax efter vapenvilans slut och vid de danska truppernas utrymmande av Als.

Från överfarten till Fyen berättas: »Jag och Grevillius¹ jämte 4 officerare av den Danska armé logerade ensamma i hytten, hvarest vi dagen till ära drucko några glas av den utmärkta punsch som lyckligtvis blivit återfunnen i Hörups hamn».

På Fyen sammandrogs så småningom en här om närmare 40 tusen man under general Steinmanns befäl, densamme som förut organiserat och lett försvaret samt utrymmandet av Als.

Stämningen hos trupperna var god, och man var fullt beredd på en sista avgörande kraftmätning.

Förutsättningar funnos även för en bättre samverkan med flottan än vid Alssundet.

Då ingicks åter vapenvila för tiden 20. juli—3 aug.; härunder fortsattes fredsförhandlingarna och fientligheterna upphörde.

Vistelsen på Fyen synes av dagboksanteckningarna att döma ha medgivit god tid ej endast till militära förberedelser utan även till en hel del förströelser.

Sålunda heter det t. ex.:

»Maj 29. Sedan jag blivit väckt av Hanrowitz och intagit frukost red jag i sällskap med H. till Svenborg, hvarest vi hade bal, tillställd av officerare på kapitain Aarøes chorps. Baron Raab², Borgenstierna, Carré, Silfversparre, Schmaltz träffade jag samt hela svenska kompaniet under Baron Raabs befäl. Forssman på 11:te Regementet träffade jag i Svendborg på hotellet».

Juni 4: »En längre utfärd till Trolleborg, en Greve Rewentlows egendom. Vi voro i följe 3 vagnar och 14 personer tillsammans. Middag i det gröna med öl, viner m. m. — — —

Juni 9: — — — »Order om att resa till Odense. På avskedsvisiter i kringliggande trakten». — — —

Juli 13: »På fältvakt vid lilla Bält n. från Middelfort. Parlamentär till Middelfort. Rykte om vapenhvila gånge». — — —

Juli 28: »Öfvergaard och jag på besök hos Grevillius! G. bjuder på brulet och kräftor».

Aug. 7: »Diskussion om afsked. Order om afmarschering till Assens».

Här upphör dagboken.

Den 26. aug. erhöi min far »nådigt afsked» från dansk krigstjänst.

Östersund den 7. dec. 1938.

G. Westerlund.

¹ Löjtnant vid Elfsborgs rg:te, placerad på 12:te reg:tet.

² Svensk generalstabsofficer; sedermera chef för generalstaben; generalmajor.

³ Hamnstad vid Fyens västkust.

”Till flydda tider återgår . . .”

Soldaten Klippen, som tillika var byskomakare, hade genomgått korpralskolan och tagit, som det hette, »regarn». Av denna anledning blev han förbigången vid befordran till vicekorpral av yngre mannar, som lyckats förvärva ett guldband på rockärmen. Historien berättar:

Överstelöjtnant Lundmarker var en ivrig jägare. För sina jaktkamrater klagade han över, att han aldrig kunde komma över ett par vattentäta skor. Men kapten Kistner på Båtsta kunde ge besked: »Jag har en soldat på mitt kompani, som med säkerhet kan göra ett par vattentäta stövlar.» — »Så, den karlen vill jag se och pröva», sa Överstelöjtnanten. Klippen tog mått, tillverkade och avsände ett par bastanta svenskostövlar till Överstelöjtnanten. Stövlarna prövades och befunnos hålla måttet. Under regementsmötet året därpå befordrades Klippen till vicekorpral — för vattentäta stövlar!

P. A. Melin.

Den mångårige förmannen för officersstallet i Falun — vi kunna kalla honom E. — som var från Svärdsjö, hade en, även för en svärdsjökarl, enastående förmåga att på ett dräpande sätt kläda sina tankar i ord. Här ett exempel: Major F. hade köpt en ny ridhäst, med vilken han inte var riktigt nöjd, varför han ombad kapten K., som ansågs en smula ridsakkunnig, att ge hästen litet extra dressyr.

E., som ofta åsåg dressyren, uttalade då och då sitt missnöje med densamma under förklaring, att hästen komme att få gallor (ansvällningar) på benen, om han togs så där hårt.

Någon tid senare förevisade E. stallet för en främling, som ville veta, vilka som rådde om hästarna.

När turen kom till den häst, varom här är fråga, upplyste E: »Ja, hästen rör förstås Major E. om, men hittar du några gallor där nere på bena, så rör Kapten K. om dom.»

A. Kr.

Numera avlidne överstelöjtnanten de Maré var i många år chef för det berömda »Nr 6 Orsa kompani». Han var stor och kraftig och en »marschhejare» av stora mått, som kunde konsten att lära en trupp att »sluka kilometer». För att ytterligare driva upp prestationsförmågan hade han anskaffat ett i tyska armén mycket använt »fotpulver». Med hjälp därav skulle kompaniet slå nytt marschrekord, vilket också skedde. Vid hemkomsten tar kompaniadjutanten, fanjunkaren och kommunalpampen i Orsa, Wixner, yngste subaltern avsides och frågar försiktigt: »Nå, hur har det gått?» — »Utmärkt» — »Det var bra det! Men jag ska' tala om för Löjtnanten, att jag råkade ta' fel påse i morse. Hela kompaniet har gått med tandpulver i skorna!»

C. L.

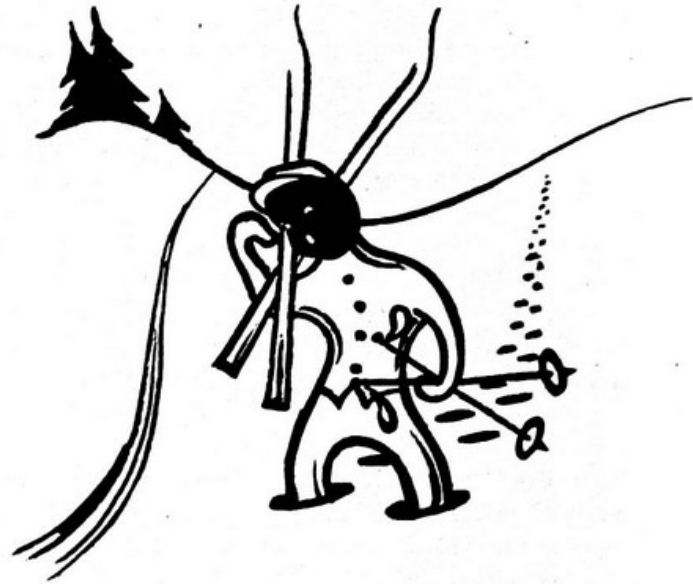
I början på 1890-talet lär i en regementsorder ha förekommit följande passus: »I händelse av regn utryckningsdagen skall i så fall brandredskapstältet rivas dagen förut.»

K. Kg.

Ur studentbevärings liv och leverne 1938—1939.

Manöver: "Markens begagnande på stället".

Skidteknik: "Kolonialtrupper från Skåne".

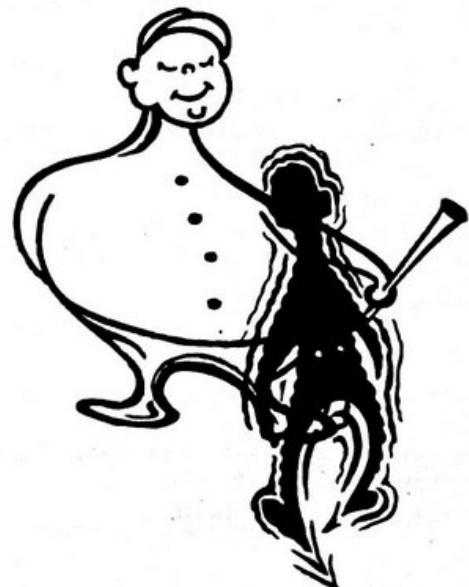
"Civilpermission på grund av skidåkning".

I drömmen!

Studentbeväring exercerar landstormen:

I verkligheten!

(Teckningar av 84 58/38 Silow).

GULD - SILVER NYSILVER-SPORT- PRISER

FÖRLOVNINGSRINGAR

alltid fördelaktigast hos

J. E. SKREIJ
HOVJUVELERARE

Holmgatan

FALUN

Till landsorten sända vi gärna
till påseende.

Prima
KONSUMPTIONS
M J Ö L K
GRÄDDE och
MEJERIPRODUKTER

DALARNAS MEJERIFÖRENING

Volontäranställning vid Kungl. Dalregementet

kan erhållas av välfrejdade ynglingar mellan 17—20 år. Ansökan ställd till Regementschefen insändes under juni—september. Anställning sker den 1. november för en tid av i allmänhet tre år.

Begynnelselön 50: — kr., efter tre år i allmänhet 90: — kr., sex år 120: — kr., allt pr månad. Dessutom fri mat, inkvartering och fria kläder.

Prospekt och upplysningar sändas på begäran av rekryteringskommis-
sionen, I 13, FALUN.

FALU RÖD FÄRG

DE SVENSKA
BYGDERNAS
FÄRG

Stora Kopparbergs Bergslags Aktiebolag

**Herrar med
pretentioner bli
tillfredsställda, om
de köpa sina
kläder hos**

WESTLINGS

Stadens herrcentrum

Etabl. 1874

ÄT gott, bra och
billigt på

Centralhotellet
Falun

*Utsökt god vällagad mat,
framställd av endast först-
klassiga råvaror.*

*Standardmåltid: smör,
bröd, varmrätt 1: — kr.*

. Konditoriservering.

Skytte och idrott vintern 1938-1939.

Vinterns tävlingar togo sin början 15. januari med *stafettlöpning 4x10 km.* mellan regementets personalgrupper. Sammanlagt 12 lag deltog. Resultat:

- 1) Volontärernas lag I: 303 Andersson, 616 Severin, 208 Eriksson och 618 Magnusson.
- 2) Korpralernas lag I: 522 Lindblom, 612 Mattsson, 614 Lindblom och 604 Karlsson.
- 3) Värnpliktiga: 362 Hansson, 585 Pettersson, 304 Håkansson och 121 Andersson.
- 4) Fänrikarna: Wikman, de Verdier, Béve, Hjukström.

De individuella resultaten blev på de olika sträckorna:

1. sträckan: 1) Vol. 303 Andersson, 0,43,05; 2) Vpl. 362 Hansson 0,43,15; 3) Korpr. 522 Lindblom 0,44,35.
2. sträckan: 1) Vpl. 585 Pettersson 0,42,45; 2) Vol. 616 Severin 0,43,00; 3) V. korpr. 612 Mattsson 0,43,25.
3. sträckan: 1) V. korpr. 614 Lindblom 0,40,45; 2) Furir Sohls 0,43,20; 3) V. korpr. 111 Bäck 0,44,14.
4. sträckan: 1) Fänrik Hjukström 0,40,55; 2) Vol. 208 Eriksson 0,42,10; 3) Furir 305 Johansson 0,43,00.

Söndagen den 22. januari åktes om *klubbmästerskapet 15 km. svår terräng* med följande resultat: 1) V. korpr. 614 Lindblom 1,02,16; 2) Vol. 208 Eriksson 1,05,39; 3) Furir 602 Sohls 1,06,45; 4) Vol. 618 Magnusson 1,07,45; 5) Furir 515 Lindgren 1,09,10.

I *klubbmästerskapet på 30 km.* söndagen 29. januari blev resultaten: 1) Vol. 208 Eriksson 2,03,46; 2) Furir 305 Johansson 2,07,20; 3) Furir 515 Lindgren 2,08,12; 4) Vol. 618 Magnusson 2,09,39; 5) Korpral 604 Karlsson 2,11,58.

Den sedvanliga *scrietävlingen på skidor* för all regementets fast anställda personal kunde på grund av snöbrist endast omfatta 10 och 20 km. Segrare i de olika personalklasserna blev Fänrik Wikman, Sergeant H. Jansson, Furir 305 Johansson, Korpral 604 Karlsson och Volontär 208 Eriksson.

En beväring, vars militära bana var något törnbeströdd genom talrika arrester, blev under en övning i trakten av Säter — det här hände i början av 1900-talet — tillsagd arrest samt med ett åkdon transporterad mot Rommehed med den jättestarke distinktionskorpralen Heimer som bevakare. I trakten av Solvarbo lyckades han dock rymma. Ett par dagar senare togs han emellertid och fördes till Rommehed. Förhör, där han noga beskrev rymningen samt hur väl han tillämpat erhållen undervisning om terrängens begagnande för dold framryckning m. m. Efter förhöret sattes han i arresten men var följande dag borta. Stor uppståndelse. Arrestfönstret var på mitten försett med en lodrät järnten. Sedan en »trumpuling» som försökskanin lyckats åla sig genom fönstret var saken klar och en vågrät järnten sattes in i fönstret. Följande år togs den något vidlyftige beväringen på nytt och återfördes till arresten. Han tittade på fönstret och sa: »Jag ser, att Herrarna ha möblerat om här».

K. Kg.

I den som vanligt med mycket stort intresse. omfattande *fältskjutningen på skidor* blevo resultaten i de olika klasserna.

Officerare: 1) Fänrik Béve; 2) Kapten Pihlström; 3) Fänrik de Verdier; 4) Fänrik Lennblad; 5) Fänrik Wikman. *Underofficerare:* 1) Sergeant H. Jansson; 2) Sergeant R. Andersson; 3) Sergeant Johansson; 4) Fanj. Lundell; 5) Sergeant Lund. *Furirer:* 1) 305 Johansson; 2) 520 Johansson; 3) 17/S Almquist; 4) 606 Persson; 5) 105 Trygg. *Korpraler:* 1) 604 Karlsson; 2) 113 Lundberg; 3) 522 Lindblom; 4) 124 Johansson; 5) 517 Berg. *Musikpersonal:* 1) Melev 20 Borgström; 2) Mvol 624 Larsson; 3) Melev 16 Andersson; 4) Mkorpr. 4 Sundell. *Värnpliktiga:* 1) 585 Pettersson; 2) 119 Björnberg; 3) 575 Östberg; 4) 530 Johansson; 5) 58 Hansson; 6) 45 Hedvall; 7) 585 Gustavsson; 8) 299 Matsson; 9) 625 Cederlund; 10) 575 Berglund.

I *tävlingar utom regementet* ha Kungl. Dalregementets mannar hållit sig väl framme. Hur armémästerskapet på skidor vanns i Filipstad skildras på annan plats i detta nummer, likaså Fänrik Hjukströms insats i världsmästerskapen i Zakopane. Fänrik Hjelmström vann »Fiskar-torpspokalen» i backhoppning i Stockholm och Fänrik Eggert segrade i tröstitävlingen vid armémästerskapen i tennis. Falumästerskapet i orienteringslöpning på skidor vanns av regementet genom Furir 602 Sohls (individuell mästare), Sergeanterna H. Jansson och A. Gustavsson och Vicekorpral 221 Svedlund. Dalamästerskapet i handboll erövrades av regementet genom Furir Almqvist, Furir Holmberg, Furir 203 Johansson, Furir Hesselbäck, Furir Woll, Furir Persson, Korpr. Sjökvist, Korpr. Mattsson och Korpr. Lundeberg.

Kungl. Dalregementets idrottsmän kunna med tillfredsställelse se tillbaka på en god vintersäsong — som manar till nya krafttag!

E. G. J—n.

Inryckningsdag. Två beväringar, nyss iklädda uniform m/ä, irra omkring och råka komma in i gevärssmedjan. »Va ä de här för nånting?» — »Det här», säger gevärshantverkaren E., »det är en fotografiateljé. Vill ni bli fotograferade, pojkar? Det kostar ingenting!» Varpå E. ställer upp en pojke i taget mot väggen, tar fram en riktställning och fingrar på ett förtroendeingivande sätt på skruvarna och muttrarna. »Nu är det klart, pojkar! Kom tillbaka om en vecka, så ska ni få provkortet!» — Om en vecka kommer beväringarna och påminner E. om hans läfte. Men E. finner sig och ger pojkarna — var sin precisionstavla för kammarskjutning!

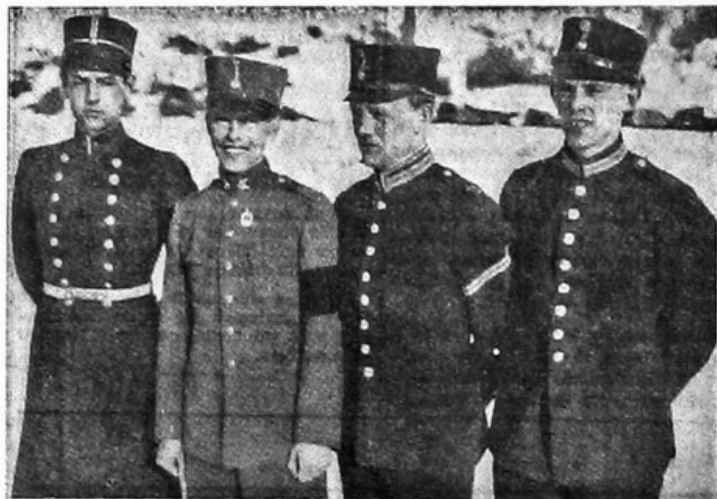
—1—

Indelte soldaten S. skulle avtjäna arrest på Rommehed. Väbeln sätter av misstag in honom på »gröna» istället för »ljusa». Felet upptäckes först vid avslutat straff. Väbeln: »Tänker Du klaga» S.: »D'ä va fäll int så noga int', hur jag satt!»

K. B.

Armémästerskapen på skidor 1939.

»Före tävlingen funnos många, vilka tippade stora segrar för Kungl. Dalregementet. Men fänrik Hjukström bröt en skida 8 km. från mål, sergeant C. Jansson bröt en stav 7,5 km. från mål och missade sedan en ballong. Därmed försvunno segerchanserna. Men — — — »vi komma väl snart igen!»

Med dessa ord slutade skildringen i Medlemsbladet nr 4 av Armémästerskapet på skidor 1938. Och »vi kommo igen»! År 1939 hemförde Kungl. Dalregementet armémästerskapet i lagtävlingen på skidor.

Tävlingen, längdlöpning 25 km. med 8 kg. packning och nedskjutning av en ballong på 125 m. avstånd, ägde rum i Filipstad den 18 februari i samband med svenska mästerskapen på skidor. Tävlingen blev oerhört krävande. Banan var lagd i mycket svår terräng med en största höjdskillnad av 175 m. och med stora temperaturskillnader på de olika delarna. De främsta lagen blevo:

1. Kungl. Dalregementet, 12,10,59.
2. Kungl. Jämtlands fältjägar, 12,16,12.
3. Kungl. Västmanlands regemente, 12,35,44.
4. Kungl. Norrlands artilleriregemente, 13,03,49.
5. Kungl. Bodens ingenjörkår, 13,33,55.
6. Kungl. Norrbottens regemente, 13,38,41.

Det segrande laget hade följande sammansättning och tider:

- Fänrik Béve, 3,02,32.
- Sergeant C. Jansson, 2,59,16.
- Furir Johansson, 3,09,36.
- Vpl. 575 Östberg, 3,00,05.

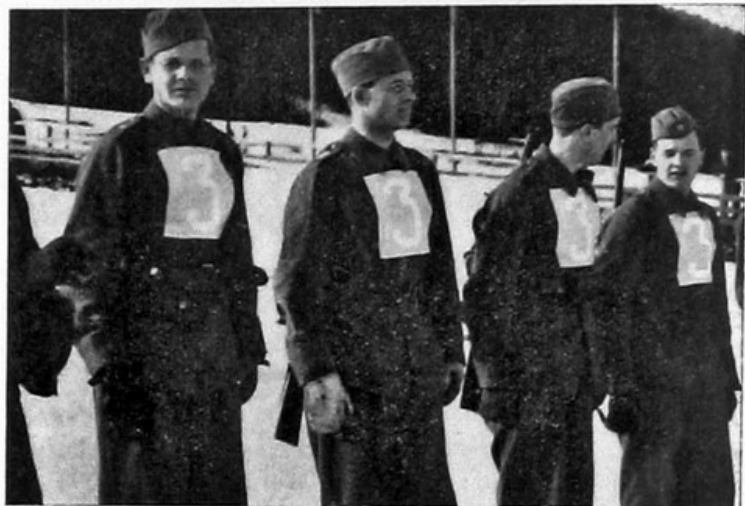
Segrarnas lön blev H. K. H. Hertigens av Västerbotten hederspris, Sveriges militära idrottsförbunds guldsköld, samma förbunds guldmedalj med krans till varje man i laget — och medvetandet om att ha vunnit Kungl. Dalregementets största idrottsseger!

F.

Bliv medlem av Kamratföreningen!

Militära världsmästerskapen på skidor i Zakopane 1939.

Dagen före svenska armémästerskapen på skidor i Filipstad ägde den internationella militära patrulltävlingen på skidor rum i Zakopane (Polen) i samband med världsmästerskapen på skidor. Tyskland segrade, men Sverige belade andra platsen före Polen, Italien, Finland, Rumänien och Ungern.

Det svenska laget bestod av fänrik Hjukström, I 13, (chef), kadett Hjukström, Krigsskolan och I 22, volontär Svelander, I 5, och värnpliktige Östensson, tillhörande I 19 skidlöparbataljon men hemmahörande i Sälén i Dalarna.

Laget erövrade Utrikesminister Jozef Becks hederspris och diplom, vilka enligt Sveriges Militära Idrottsförbunds bestämmande deponerats på Kungl. Dalregementets officersmäss såsom en honnör för patrullchefens insats. Varje man i laget erhöll diplom, silvermedalj och plakett.

—1—.

Nya medlemmar.

December 1938—april 1939.

Alvroth, S. I., 10/4 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
 Andersson, P. E., 10/12 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
 Andersson, Hinders A., 21/2 1899, Korghandlare, Bäck, *Västerås*.
 Ardell, Fr. G., Disponent, Grävlingssvägen 26, *Äppelviken*.
 Axelsson, J., 3/2 1902, Lantbrukare, Västerby, *Hedemora*.
 Back, G. S., 25/2 1906, Sergeant, I 13, *Falun*.
 Badman, O. H., 27/10 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
 Bergström, Th., Trädgårdsmästare, Box 4165, *Falun*.
 Bjerstedt, S. W., 29/1 1917, S. Förstadsgatan 60, *Malmö*.
 Björkman, E., 24/10 1892, Folkskollärare, *Tällberg*.
 Blom, G. E., 4/4 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
 Borssén, C. O., 20/5 1918, Textilingenjör, Box 6825, *Fru-fällan*.
 Bywall, O., Ingenjör, Sveavägen 136, *Stockholm*.
 Carlmarker, W., 14/4 1889, Kamrer, Vasagatan 6, *Falun*.
 Carlsson, K. G. B., 13/6 1918, Kontorist, Box 655, *Rättvik*.
 Carlbäck, J. A. W., 21/9 1911, Underlöjtnant, avdelningschef, Ödmårdsvägen 23, *Traneberg*.
 Clavell, S. H., 24/6 1898, Bankkamrer, Svärdsjögatan 11, *Falun*.
 Chrispinsson, S. J., 23/6 1902, Polisman, Södra Centralgatan 36, *Gävle*.
 Chöler, E. O. R., 21/4 1895, Löjtnant, agronom, Gårdsjö, *Östra Emtervik*.
 Dikman, K., 21/12 1895, Fabrikör, Sturegatan 77, *Falun*.
 Dunér, N., 12/3 1918, Studerande, Tre Liljors plan 5, *Stockholm*.
 Edberg, K. G., 13/3 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
 Eelde, H., 7/8 1913, Ingenjör, Villa Björka, *Wäxiö*.
 Elding, S., 27/2 1908, Löjtnant, tjänsteman, Viktoriavägen 7, Helenelund, *Stockholm*.
 Eriksson, G., 7/5 1884, Nämndeman, Lumsviken, *Sundborn*.
 Ericsson, G., 18/8 1881, Hemmansägare, Rörshyttan, *Stjärnsund*.
 Ericsson, E., 25/9 1884, Fjärdingsman, Sörbo, *Hedemora*.
 Ericsson, J., 5/1 1882, Kassör, *Mora*.
 Ericsson, P. E. R., 24/5 1903, Ingenjör, Bergmästaregatan 36, *Falun*.
 Eriksson, G. L., 26/11 1917, Volontär, I 13, *Falun*.
 Eriksson, E. B., 7/10 1906, Hemmansägare, *Dala-Floda*.
 Falck, T., Forstmästare, *Dala-Järna*.
 Fernström, G., 8/12 1896, Ingenjör, *Långshyttan*.
 Fernström, J., Direktör, Vanadisvägen 31, *Stockholm*.
 Fernlund, O., 15/5 1905, Bankkassör, *Leksand*.
 Fredenholm, G., 23/5 1893, Stationsskrivare, *Akers-Runö*.
 Fritze, R. B., 14/4 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
 Geete, G., 15/7 1892, Borgmästare, *Falun*.
 Gudmundsson, N., 14/4 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
 Gustafsson, A., 18/2 1885, Hemmansägare, Naglarby, *Gustafs*.
 Gustafsson, G., 4/6 1902, Kamrer, *Borlänge*.
 Hagström, G. L., 29/4 1896, Polisman, Bergmästaregatan 31, *Falun*.
 Hallonquist, T. R., 23/2 1907, Löjtnant, direktör, Gibraltargatan 38, *Göteborg*.

Födelsedagslista.

2. halvåret 1939.

Juli 8. Fanjunkaren G. E. Haag, Treffenbergsvägen, *Falun*, 50 år.
 » 16. Jänrhandlaren W. Lång, Box 28, *Enköping*, 50 år.
 Aug. 16. f. d. Korpralen A. Ros, Tjärna, *Gagnef*, 80 år.
 » 17. Hemmansägaren O. Hedberg, Bäsna, *Dumnäs*, 65 år.
 » 18. Löjtnanten E. V. Dahl, Norslund, *Falun*, 60 år.
 Sept. 1. Bagaren B. Nilsson, Sör Romme, *St. Tuna*, 50 år.
 » 23. Regementsläkaren O. Brodin, *Falun*, 60 år.
 » 27. f. d. Kaptenen G. Sellholm, Johannes Plan 1, *Stockholm*, 70 år.
 Okt. 17. Majoren B. Lagerquist, Ulrikagatan 2, *Stockholm*, 50 år.
 » 22. f. d. Soldaten H. Svärd, Gagnefsbyn, *Gagnef*, 65 år.
 » 23. Hemmansägaren H. Spritt, Maggås, *Orsa*, 60 år.
 » 24. f. d. Löjtnanten F. Järta, Nybrogatan 64, *Stockholm*, 70 år.
 Nov. 7. Kontraktsprosten, Teol. dr. G. Ekström, *Falun*, 80 år.
 » 14. Kaptenen B. Wesslén, *Falun*, 50 år.
 Dec. 21. Hemmansägare Fältivar Lars Larsson, Skansbacken, *Nås*, 65 år.
 » 27. Kaptenen C. F. Grönvall, Valhallavägen 133, *Stockholm*, 60 år.

Hanning, P. G., E. o. länsnotarie, Länsstyrelsen, *Falun*.
 Hansson, O. A., 24/12 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
 Hansson, L. H., 30/5 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
 Hansson, B. O., 14/4 1918, Banktjänsteman, Box 617, *Rättvik*.
 Hasselgren, J., 10/4 1882, Bokhandlare, Scheélegatan 8, *Stockholm*.
 Hedbom, A. S., 2/8 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
 Hellgren, J., 8/8 1884, Hemmansägare, Naglarby, *Gustafs*.
 Hellgren, G. H., 24/1 1898, Hemmansägare, Naglarby, *Gustafs*.
 Hellman, K. H. S., 19/3 1917, Ingenjör, Box 6002, *Borlänge*.
 Hellsten, P. G., 30/10 1883, Syrfabriksarbetare, Nybrogatan 41, *Falun*.
 Henriksson, B. G. M., 21/1 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
 Hesselgren, G. R., 2/5 1887, Kamrer, Klörevägen 25, *Äppelviken*.
 Hillner, D., Lokomotivförare, Box 3120, *Falun*.
 Hjorth, L. M., 19/8 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
 Hård af Segerstad, B., 13/10 1887, Redaktör, *Smedjebacken*.
 Häger, A., 9/2 1878, f. d. Soldat, *Arvslindan*.
 Höök, K. E. B., 17/8 1916, Revisor, Sveavägen 133, *Stockholm*.
 In de Betou, G., Svartmannagatan 16, *Uppsala*.
 Jacobson, C., Yttermo, *Leksand*.

- Jobson, R. W., Ingenjör, Sköldungagatan 7VII, *Stockholm*.
- Johansson, J. M., 19/8 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Johansson, B. L., 7/6 1917, Ingenjör, Grevturegatan 57, *Stockholm*.
- Johnsson, W., 27/9 1878, Överingenjör, Kungsträdgårdsgatan 6, *Stockholm*.
- Jonsson, P. O., 12/7 1914, Teknolog, Rådmansgatan 9 n. b., *Stockholm*.
- Jonsson, N. O. H., 16/9 1898, Redaktör, Trotsigatan 45, *Falun*.
- Karlstén, J. G., 19/11 1892, Polisman, Brynäsgratan 30, *Gävle*.
- Karlsson, A. N., 20/6 1916, Volontär, I 13, *Falun*.
- Karlsson, H. N., 21/3 1919, Studerande, Sjukhuset, *Säter*.
- Kindberg, G. A. S., 27/4 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Kressler, G. T., 20/9 1918, Studerande, Edelcrantzvägen 53, *Stockholm*.
- Larsolle, N. H., 21/8 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Larsson, D. L. A., 19/2 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Larsson, E. A., 23/9 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
- Larsson, P. H. A., 8/1 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Larsson, K. H., 11/7 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
- Lenman, H., Kamrer, Ringvägen 14, *Lidingö I*.
- Lindberg, J., Kontorsskrivare, Karlavägen 14, *Gävle*.
- Lindmarker, A., 1/3 1893, Direktör, Grand Hotell, *Falun*.
- Lindqvist, A. O., Kontorist, Järnväggsgatan 18, *Säter*.
- Lindén, H. M., 23/10 1916, Studerande, *Stenkullen*.
- Litström, A. S., 1881, Byrådirektör, Artillerigatan 40, *Stockholm*.
- Ljungqvist, G., 31/3 1882, Civilingenjör, Birkagatan 3III, *Stockholm*.
- Lund, E. K., 12/3 1900, Polisman, Stora Agögratan 1, *Gävle*.
- Lundin, G., Ingenjör, Lasarettet, *Hälsingborg*.
- Lundqvist, K. O. V., 31/1 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Lychnell, T., 20/9 1881, Överste, Jungfrugatan 50, *Stockholm*.
- Lögdlund, O. E., 14/1 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Magnusson, F. S., 19/11 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
- Malm, P., 8/1 1871, f. d. Vicekorpral, Gröntuf, *Gagnef*.
- Martinelle, N. G. O., 24/7 1916, Studerande, Statens provningsanstalt, *Stockholm*.
- Matts, A. G., 6/11 1903, Direktör, Herdinvägen, *Falun*.
- Melén, E. U., 23/1 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
- Mogensén, P., Distriktslantmätare, Sveavägen 82, *Stockholm*.
- Mothander, G., 29/7 1877, Ingenjör, ASEA, *Västerås*.
- Murmester, J. W., 9/3 1903, Byggnadsarbetare, Östansjö, *Svärdsjö*.
- Mårtensson, K. E., 12/8 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
- Nauckhoff, S. G., 16/8 1883, Major, Wittstocksgatan 3, *Stockholm*.
- Nilsson-Hiort, K. N., Disponent, Narvavägen 7IV, *Stockholm*.
- Norbäck, H. O., 7/5 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Näås, O., 17/10 1903, Folkskollärare, Långlet, *Mora*.
- Nyblom, H., Lagerchef, Gruvgratan 13, *Falun*.
- Nyman, J., 31/12 1888, Köpman, Falugatan 8, *Falun*.
- Olsson, E. S., 26/7 1918, Studerande, Box 268, *Korsnäs*.
- Olsson, G., 9/2 1888, Lindbyn, *Mockfjärd*.
- Olsson, J. W., 23/3 1912, Polisman, Polisen, *Hedemora*.
- Ohlsson, O., Direktör, Scaniagatan 21, *Malmö*.
- Persson, A., Hemmansägare, Finngärdet, *Korsnäs*.
- Persson, W., 27/2 1898, Ingenjör, Förvaltningen, *Grängesberg*.
- Persson, C. B., 24/8 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Pettersson, J., Affärschef, *Gustafsberg*.
- Pettersson, S. W., 14/12 1901, Urmakarmästare, Åsgatan 58, *Falun*.
- Pettersson, S. Y., 10/6 1920, Volontär, I 13, *Falun*.
- Pettersson, J. M., 1902, Tjänsteman, Järnverket, *Avesta*.
- Ringh, A. G., 20/7 1911, Eldare, I 13, *Falun*.
- Sandberg, C. A., 13/11 1885, Butiksföreståndare, Västergård, *Hedemora*.
- Schmidt, C. C., Sekreterare, Socialstyrelsen, *Stockholm*.
- Schwartz, N., Postkontrollör, Mössebergsvägen 33II, *Traneberg*.
- Severin, K. U., 23/1 1918, Volontär, I 13, *Falun*.
- Simonsson, K. S., 23/6 1922, Volontär, I 13, *Falun*.
- Skog, E., 25/2 1866, f. d. Soldat, Gröntuf, *Gagnef*.
- Skoglund, J., 7/12 1882, Kyrkoherde, *Äppelbo*.
- Solders, S., Lektor, Bagerigatan 22, *Nyköping*.
- Silow, S. H., 2/4 1918, Studerande, Gruvan, *Falun*.
- Stamberg, C. E. M., 22/9 1901, Landsfiskal, *Svärdsjö*.
- Stenberg, A., 20/7 1881, Skogvaktare, Maggås 34, *Orsa*.
- Ström, B. J., 19/8 1891, Stationskarl, Bergslagens järnväg I 1, *Ludvika*.
- Ståhlberg, H., 28/2 1898, Guldsmed, *Mora*.
- Svahn, C., Handlande, Svartbäcksgatan 4, *Uppsala*.
- Sundholm, K. H., 10/12 1901, Sergeant, Sturegatan 71, *Falun*.
- Svärdström, C., Tandläkare, Engelbrektsgatan 2, *Stockholm*.
- Särnmark, P. O. L., 2/4 1919, Volontär, I 13, *Falun*.
- Tholérus, H., 12/12 1896, Tandläkare, *Västansfors*.
- Tellander, T., 10/9 1883, Landskanslist, Sveagatan 21—23, *Falun*.
- Toll, S. G., 22/6 1901, Norra Härene, *Bronäs*.
- Törnell, E. G. J., 16/3 1916, Studerande, Berzeliigatan 16, *Göteborg*.
- Tägtgren, A. S., 8/5 1921, Volontär, I 13, *Falun*.
- Wadström, A. A. N., 27/7 1914, Polisman, Källbäcksgatan, 70 A, *Gävle*.
- Wahlström, N. L., 25/6 1918, Studerande, Eriksbergsgatan 28, *Stockholm*.
- Wiklund, E. G. M., 5/4 1918, Volontär, I 13, *Falun*.
- Winbladh, B., 30/11 1914, Ingenjör, Karlavägen 77, *Stockholm*.
- Zethelius, K. A., 19/12 1898, Agronom, *Vad*.
- Åsberg, J. W., 15/12 1885, Stationsföreståndare, *Dala-Floda*.
- Åtting, E., 11/8 1865, f. d. Soldat, Tallbacken, *Gagnef*.
- Öhrn, E., 12/1 1887, Agent, *Dala-Floda*.
- Östberg, A. B., 14/7 1915, Journalist, Hagagatan 2, *Falun*.
- Östlund, K. E., 2/4 1911, Optiker, Glasögonhuset, *Falun*.
- Östman, O. Fr., 22/12 1883, Köpman, Box 698, *Krylbo*.